

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Ndc/9/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898352
Dátum vydania rozhodnutia:	27.10.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Mária Trubanová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9016898352.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu B., bývajúceho v E., zastúpeného Mgr. Tomášom Balážom, advokátom, so sídlom v Žiline, Štúrova ul. č. 1, proti žalovanému M., bývajúcemu v E., zastúpeného Mgr. Lenkou Vrúbelovou, advokátkou, so sídlom v Čadci, Horná č. 116, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 8 Co 449/2015, vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17 Co 189/2016, o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17 Co 189/2016 s postúpením veci Krajským súdom Žilina sp. zn. 8 Co 449/2015, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17 Co 189/2016 s postúpením veci Krajským súdom Žilina sp. zn. 8 Co 449/2015 j e d ô v o d n ý .

Odôvodnenie

1. Na základe návrhu žalobcu podanom na Okresný súd Žilina 10. januára 2014 o zrušenie rozhodcovského rozsudku Rozhodcovského súdu č. RRS 2013/18 zo dňa 6. decembra 2013 (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“) rozhodol Okresný súd Žilina rozsudkom z 10. decembra 2014 sp. zn. 27C 9/2014 tak, že návrh žalobcu zamietol. Proti uvedenému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie 26. januára 2015, na základe čoho bola vec predložená Krajskému súdu v Žiline 21. júla 2015 (č. l. 108 spisu).

2. Krajský súd v Žiline listom z 29. januára 2016 postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu funkčne a miestne príslušnému na rozhodnutie o odvolaní. Uvedený postup dôvodil, že predmetom prejednávanej veci je návrh žalobcu proti žalovanému o zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom v Žiline, pričom nejde o rozhodcovské konanie zo sporu medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy. Súbežne s novelou zákona č. 336/2014 Z. z. účinnou od 1. januára 2015 (ktorou sa menil a dopĺňal zák. č. 244/2002 Z. z.) bola prijatá aj novela zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, ktorou bolo doplnené ustanovenie § 14e uvedeného zákona s účinnosťou od 1. januára 2015, podľa čoho je v prvej inštancii príslušný Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne (§14e ods. 1 písm. b/) a na konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vydaným vo veciach rozhodcovského konania podľa osobitného predpisu (zák. č. 244/2002 Z. z.) sú Krajský súd v Bratislave, Banskej Bystrici a Košiciach. Funkčnú a miestnu

nepríslušnosť odvodil Krajský súd v Žiline s poukazom na skutočnosť, že konanie o odvolaní vo veci začalo podaním odvolania, t. j. 28. januára 2015, t. j. po účinnosti § 14e zák. č. 371/2004 Z. z. v platnom znení.

3. Krajský súd v Banskej Bystrici nesúhlasil s postúpením mu veci Krajským súdom v Žiline ako súdom funkčne a miestne príslušným na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina zo dňa 10. decembra 2014 č. k. 27 C 9/2014-74. Svoj nesúhlas dôvodil, že ide o konanie, ktorého predmetom je zrušenie rozhodcovského rozsudku vydaného Rozhodcovským súdom v Žiline, začaté doručením návrhu na súd dňa 10. januára 2014 (§ 82 ods. 1 O. s. p.); preto na určenie miestnej príslušnosti súdu na konanie sú rozhodujúce okolnosti (vrátane právnych predpisov určujúcich miestnu príslušnosť súdu) v znení účinnom do 31. decembra 2014, kedy bol na konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku zásadne príslušný súd, v obvode ktorého sa nachádzalo miesto rozhodcovského konania a len ak bol žalobcom spotrebiteľ, bol na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal spotrebiteľ bydlisko (§ 88 ods. 2 O. s. p.). V prejednávanej veci nemá ani jedna zo strán konania postavenie spotrebiteľa; zo skutkových okolností prejednávanej veci vyplýva, že miestom rozhodcovského konania bolo Mesto Žilina, ktoré patrí do územného obvodu Okresného súdu Žilina a Krajského súdu Žilina. Keďže v čase začatia konania sa miesto rozhodcovského konania nepochybne nachádzalo v územnom obvode Okresného súdu Žilina, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku je teda funkčne príslušný Krajský súd v Žiline (§ 10 ods. 1 O. s. p.), aj preto, že nadväzujúce konanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina nie je novým konaním, v ktorom by sa mohla opätovne posudzovať miestna príslušnosť súdu na konanie. Krajský súd v Žiline nebol vôbec oprávnený skúmať svoju miestnu príslušnosť na konanie o odvolaní podľa § 105 ods. 1 O. s. p. (už sa začalo konať vo veci samej), táto možnosť nevyplýva ani zo zakotvenia tzv. kauzálnej príslušnosti súdov na konanie vo veciach agendy rozhodcovského konania podľa zákona č. 244/2002 Z. z. v znení účinnom od 1. januára 2015 (§ 14e zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení do 30. júna 2016, ďalej len zákon č. 371/2004 Z. z.), pretože uvedené ustanovenie v súlade s jednotou konania na prvom a druhom stupni súdov dopadá len na konania vo veciach podľa zákona č. 244/2002 Z. z. začaté doručením návrhu na začatie konania na okresný súd od 1. januára 2015. Tento záver vyplýva zo skutočnosti, že zákonodarca nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia v zákone č. 371/2004 Z. z., preto jeho právna úprava účinná od 1.1.2015 nemôže dopadať na neskončené konania, v ktorých bola miestna príslušnosť súdu na konanie určená v súlade s § 11 ods. 1 O. s. p. Na základe uvedeného Krajský súd v Banskej Bystrici vec predložil v zmysle § 105 ods. 3 O. s. p. na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 6. júna 2016.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky príslušný rozhodnúť o nesúhlase s postúpením veci podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku, zákona č. 160/2015 Z. z. (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, preskúmal vec a dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu Banská Bystrica s postúpením mu predmetnej veci Krajským súdom v Žiline je dôvodný.

5. Podľa ustanovenia § 14e ods. 1 a ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2016, na konanie vo veciach rozhodcovského konania podľa osobitného predpisu (zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov) je príslušný po b/ Okresný súd Banská Bystrica pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne a na konanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vydaným vo veciach rozhodcovského konania podľa osobitného predpisu (zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov) je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici.

6. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia je potrebné zdôrazniť, že zákon č. 371/2004 Z. z. v znení účinnom do 30. júna 2016 riešil primárne miestnu príslušnosť okresných súdov a nie krajských súdov, príslušnosť krajských súdov je až následne odvodená od okresných súdov, pričom počnúc dňom 1. júla 2016 bol zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení medzi iným aj zákona č. 371/2004 Zb. zrušený § 473 CSP.

7. Podľa § 36 ods. 1 a 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný a

príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

8. Uvedené zákonné ustanovenie kontinuálne nadväzuje na líniu § 11 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení platnom do 30. júna 2016 (ďalej aj „O. s. p.“) a upravuje zásadu perpetuatio fori, teda zásadu trvania súdnej príslušnosti, podľa ktorej pre určenie miestnej príslušnosti je rozhodujúci stav v čase začatia konania a miestna príslušnosť trvá až do skončenia sporu, a to aj vtedy, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

9. V danom prípade príslušnosť bola založená podaním žaloby dňa 10. januára 2014 na miestne a vecne príslušný Okresný súd Žilina a trvá až do jeho skončenia. Platí totiž, že ak po začatí konania (bez ohľadu na spôsob jeho začatia) je zákonne založená miestna a vecná príslušnosť, počas trvania konania sa nezmení, aj keby sa zmenili okolnosti, ktoré boli pôvodne rozhodujúce pre jej určenie (zásada perpetuatio fori). Trvanie vecnej a miestnej príslušnosti je odôvodnené tým, že príslušný súd by mal vec, ktorú začal pojednávať, aj právoplatne rozhodnúť bez toho, aby na to mali vplyv rôzne skutočnosti (napr. na strane účastníkov, či prípadne zmena právnej úpravy, pokiaľ nie je v nej výslovne uvedené inak). Zásada nemennosti vecnej a miestnej príslušnosti má všeobecnú platnosť a vzťahuje sa na základné konanie, sporové i nesporné veci, na prvostupňové i opravné konanie, na výkon rozhodnutia i exekučné konanie. Z uvedenej zásady existujú výnimky, napr. v § 39 CSP (§ 12 O. s. p.).

10. Konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku bolo začaté na Okresnom súde Žilina, pretože miestna príslušnosť bola založená podaním žaloby a tá stále trvá so zreteľom na skutočnosť, že vec nie je právoplatne skončená. Konanie na okresnom aj odvolacom súde sa považuje za jedno konanie, preto sa miestna príslušnosť súdu posudzuje podľa stavu platného v čase podania žaloby (návrhu), t. j. 10. januára 2014 a nie v čase podania odvolania (28. januára 2015). Ak bol v prvej inštancii miestne príslušný Okresný súd Žilina, vzhľadom na jednotnosť konania, je v odvolacom konaní na rozhodovanie o odvolaní príslušný Krajský súd v Žiline.

11. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 4 CSP platí, že konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo.

12. Citované zákonné ustanovenie explicitne s účinnosťou od 1. júla 2016 rieši situáciu, keď konanie začalo podľa doterajších predpisov, teda podľa O. s. p. v znení účinnom do 30. júna 2016, preto v takomto prípade sa konanie dokončí na tom súde, kde sa začalo, ktorý režim sa jednotne vzťahuje na vecnú, miestnu, kauzálnu i na funkčnú príslušnosť, teda i na konanie o opravnom prostriedku.

13. Na základe vyššie uvedeného je neprávna úvaha Krajského súdu v Žiline, ktorý sa domnieval, že na posúdenie kauzálnej aj miestnej príslušnosti sa má aplikovať právny predpis (zákon č. 336/2014 Z. z. ako nepriama novela zákona č. 371/2004 Z. z.) platný a účinný v čase podania odvolania (t. j. 28. januára 2015), ktorý síce po novom upravoval pravidlá miestnej a funkčnej príslušnosti, primárne však riešil miestnu príslušnosť okresného súdu, nie krajského súdu, od začatia konania, t. j. podania žaloby (návrhu) na súd až do jeho právoplatného skončenia, kedy vo veciach rozhodcovského konania je príslušný Okresný súd Banská Bystrica pre obvody uvedené v zákone ako súd prvej inštancie a o opravnom prostriedku proti takýmto rozhodnutiam je príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 14e zák. č. 371/2004 Z. z. zrušený § 473 CSP), čo však vzhľadom na vyššie uvedené daný prípad nie je.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci, vzhľadom na vyššie uvedené a s akcentom na § 470 ods. 4 CSP dospel k záveru, že nesúhlas Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením mu veci z Krajského súdu v Žiline na rozhodovanie v konaní o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Žilina pod sp. zn. 27 C 9/2014 je dôvodný, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.